

"אורות הפרשה" עלון פרשת השבוע כיתה קטנה אבל גדולה!

בס"ד ♦ שבת קודש פרשת כי תצא ♦ יא' אלול תשע"ג ♦ עלון 43

העלון יוצא לעילוי נשמת חיילי צה"ל שנפלו על קידוש השם הי"ד

"סוד האשר הוא: אהבת האמת בשלום.
אהבת היושר בחיים. אהבת היופי
כרגש. אהבת הטוב באמנה."
(אורות הקודש א עכ)

אוזר ישראל בגבורה - הרב צחור נועם

"כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ וַנִּתְּנָו יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבִי". (פרק כ"א, י) רש"י (שם) מדייק ואומר כי תצא למלחמה: במלחמת הרשות הכתוב מדבר, שבמלחמת ארץ ישראל אין לומר ושבית שביו, שהרי כבר נאמר (כ טז) לא תחיה כל נשמה. מדברי רש"י עולה שמדובר על מלחמה שאינה מלחמת מצווה והיא מלחמה שהינה רשות. הרמב"ם (הלכות מלכים פרק ה) מסביר שמלחמת רשות היא "המלחמה שנלחם... כדי להרחיב גבול ישראל ולהרבות גדולתו ושמעו", היינו מלחמה שאינה הכרחית לבטחון ישראל באופן ישיר. ועולה השאלה מדוע? שהרי המלך עושה את אשר יחפוץ וזו גדולתו וכוחו? הרא"ה זצ"ל בפירושו לסיפור "עולת הרא"ה", מבאר את ברכת "אוזר ישראל בגבורה" וזה לשונו: "גבורה מיוחדת היא גבורתם של ישראל. גבורה המצטיינת לא בכיבושים שמכבשים את אחרים מכניעים אותם או מאבדים אותם אלא גבורה שבעיקרה היא קשורה בכיבוש שהאדם כובש את עצמו, גבורת הנשמה האלוקית, הרוח האצילי של האדם, שמכבש את הגוף הבהמי ואת תאוותיו הגסות והסוערות גבורת ארך אפים הטוב מגיבור ומושל ברוחו מלוכד עיר". זאת היא הגבורה האזורה לישראל, הנאותה ליסוד המוסר הטהור והרמת ערכו של האדם ביתרוננו מן הבהמה, הראויה להאמר בעיקרה "כד שרי המייניה" - בחיזוק המותניים בכלל להיות יותר חמוש במלא הכוח ולהבדיל עם זה בין החלק השפל של הגוויה לחלק העליון שיהיו הכוחות המטים את האדם לצדו הבהמי מושפעים להיות טהורים ומשועבדים לגבורת הלב המתמלא עוז טוהר ורגש מלא קודש בשאיפה עליונה לגבורה של מעלה על חלק טוב זה. המימד לכללות האומה ביסוד גזע קדושת נשמתה המאירה לכל אחד מאישיה בהדרת כבודה הננו מברכים לאוזר ישראל בגבורה". (עד כאן לשונו). מדברי הרא"ה עולה יסוד חשוב שעיקר גבורתם של ישראל מתבטאת בכיבוש שאדם כובש את עצמו. ואין כוונת התורה להאדיר את הכוח הפיזי המלכותי או האישי, כמוטיב או כמניע לפעולות, חשובות ככל שיהיו. לכן, מלך ישראל צריך לקבל את רשות הסנהדרין לצאת למלחמה שכזו. בימים אלו שראש השנה ויום הכיפורים קרבים ובאים, ראוי שנתבונן בדברי הרא"ה המעמידות את מלחמת הרשות בגוון שונה וייחודי. "ועזיבת האלילים היא נאותה לתעודת ישראל הכוללת, ומובן שמכל מקום היה הדבר מסור לבית דין לראות מצב המוסר של העבודה הזרה ההיא, ולא היו כל העניינים שווים, ובעוונותינו הרבים לא נתפרשו לנו הדברים לפרטיהם ממיעוט השימוש המעשי מאז איבדנו חוסננו הלאומי, עד אשר ישיב לנו השי"ת עטרת תפארתנו במהרה בימינו". (איגרות הרא"ה, ח"א, איגרת פט, עמ' ק) מדבריו עולה שמלחמת רשות הופכת למלחמת מצווה כאשר ישנה סכנה מוסרית, כאשר עבודה זרה משפיעה על איש ישראל, אזי זו מצווה לקום ולצאת למלחמה גם ללא נטילת רשות כלשהי, ומצווה היא זו לצאת בחירוף נפש. מלחמת מצווה ביצר הרע (עבודה הזרה שבקרבתנו) ואין צורך לשאול ולברר, לקבל רשות, אלא כל אחד ואחד חייב לעמוד מלוא הכוח - וקדימה להסתער.

למשפחת כיתה י' 3/ שלוחה ברכת שבת שלום

יו"ל ע"י כיתה י' 3/ ישיבת ירושלים לצעירים מחזור מ"ט תשע"ג כל הזכויות שמורות

מעשה שבאו כמה מקנאי ירושלים אל הגאון רבי יהושע לייב דיסקין זצ"ל, וסיפרו לו: נכדו של אחד השוחטים בירושלים, התחיל ללמוד בבית ספר לא דתי, ומן הראוי, איפוא, שאותו שוחט יועבר מכהונתו. שמע רבי יהושע לייב וענה: אמנם טענתכם נכונה, אבל להעביר את השוחט מפרנסתו, אי אפשר. לכו והשתדלו למצוא עבורו פרנסה אחרת, ואז תנסו להשפיע עליו שיעזוב את השחיטה. שמעו האנשים ועשו כמצוות הרב. הלכו ומצאו עבורו עבודה אחרת, ואז באו אליו לשכנע אותו שיעזוב מרצונו את השחיטה. השוחט שמע את דבריהם, לא ענה להם דבר, והלך בעצמו אל הרב מבריסק לשאול אותו כיצד עליו לנהוג ולעשות. כאשר שטח השוחט לפני הרב מבריסק את שאלתו, השיב לו: לא, לא כדאי לך לעזוב את השחיטה...

למחרת היום שבו האנשים אל השוחט, אך הלה סירב להצעתם, באמרו: שאלתי את הרב בעצמי, וענני שלא כדאי לי לעזוב את משרתי...

תמהים, חזרו האנשים אל הרב, ואמרו: הלא הרב הסכים שהשוחט יעזוב את כהונתו אם נמצא עבורו פרנסה אחרת. הלכנו והשתדלנו למצוא עבורו מקום עבודה חדש. מדוע, איפוא, הניא אותו מלעשות כן? ענה להם רבי יהושע לייב: מה פירוש מדוע מנעתי ממנו מלעזוב? הלא הוא שאל בעצתי, והעצה הטובה ביותר עבורו שלא יעזוב את השחיטה, כי זה טוב יותר עבורו. אלא מאי? מטעמי קנאות אנחנו רוצים שיעזוב, אבל לסלק אותו מכהונתו בניגוד לרצונו אי אפשר. כשהשוחט שאל ממני עצה נתתי לו את העצה הטובה ביותר. איך מותר לי להכשילו, הלא כתוב "ארור משגה עיור בדרך". אילו הייתי מייעץ לו ההיפך הייתי מכשילו, ואיך אעבור ח"ו על ה"ארור" הזה?... הנה לפנינו דעת תורה מגדולי הקנאים בדורו, כידוע, אשר לבו, לב הארי, לא רצה לקבל שוחד העלול לנבוע מעצם קנאותו, כדי לא להכשיל את השוחט בעצה שאינה הוגנת כשבא לבקש את עצתו, ולגרום לו צער ועגמת נפש שאינם מגיעים לו. יסוד הדברים: צריך להתחשב עם הזולת, והדבר נפלא עד מאוד!

(מתוך שאל אביך ויגדך ח"א עמוד קסה)

משנת - הראי"ה זצ"ל

זה כמה אני נלחם מלחמה פנימית ורוח חזקה דוחפת אותי לדבר על דבר התשובה, וכל רעיונותי רק בה הם מרוכזים. התשובה היא תופסת את החלק היותר גדול בתורה ובחיים, עליה בנויות כל התקוות האישיות והציבוריות, היא מצות ה' שהיא מצד אחד קלה שבקלות, שהרי הרהור תשובה הוא כבר תשובה, ומצד אחר הרי היא קשה שבקשות, שלא יצאה עדיין אל הפועל במילואה בעולם ובחיים. הנני מוצא את עצמי נוטה לחשוב ולדבר תמיד רק על אידותה. הרבה כתוב בתורה, הנביאים ובדברי חכמים על אודותה, ולדורנו עדיין הדברים סתומים וצריכים בירור. הספרות, המשוטטת בכל הזויות שיש שם שירה וחיים, לא חדרה כלל לתוך אוצר החיים הנפלא הזה, אוצר התשובה. באמת, לא התחילה כלל להתעניין בו, לדעת את תכונתו וערכו, אפלו מצידו הפיזי, שהוא מלבב לאין חקר, וקל וחומר שלא נקפה אצבע עדיין על דבר צידו המעשי, ביחוד במה שנוגע למצבי החיים החדשים שלנו. אנכי הנני נדחף מעצמותי הפנימית לדבר על דבר התשובה. והנני נסלד בעצמי ממחשבתני: הראוי אנכי לדבר על דבר התשובה? כתבו על דבר התשובה גדולי הדורות שעברו, הנביאים והחכמים היותר טהורים, החסידים היותר גדולים, ואיך אוכל אנכי להתייצב בקהלם? אבל לא תוכל כל חולשה בעולם לפטורני מתביעתי הפנימית: מוכרח אני לדבר על דבר התשובה, ודוקא בצדה הספרותי והמעשי, להבנת התוכן שלה בדורנו, ולהגשמתה בחיים, בחיי הפרט ובחיי הכלל. (הקדמת "אורות התשובה")

העלון יוצא לעילוי נשמת בחורי הישיבה שנרצחו ערב ר"ח אדר ב' תשס"ח הי"ד